

Toezichtvisie en Toezichtkader van de Raad van Toezicht van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs 'Willem de Zwijger College'

1. Inleiding

De Raad van Toezicht (hierna te noemen: RvT) van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs 'Willem de Zwijger College' (hierna te noemen: de Willem) heeft meerdere rollen:

- de RvT is werkgever, adviseur/sparringpartner, toezichthouder en netwerker.
- de RvT houdt toezicht op en adviseert het College van Bestuur (hierna te noemen: CvB) over het door het CvB te voeren beleid.
- daarnaast heeft de RvT ook een verantwoordelijkheid als werkgever van het CvB en staat de RvT in contact met zowel interne als externe belanghebbenden (netwerker).

Het invulling geven aan deze verschillende rollen kan een complexe aangelegenheid zijn. Om op meer systematische wijze invulling te geven aan deze verschillende rollen, heeft de RvT een gemeenschappelijk referentiekader voor de RvT geformuleerd: het toezichtkader. Het kader is een instrument dat ondersteuning biedt bij het richting geven aan het handelen van de RvT en het effectief houden van toezicht.

Eenduidigheid: het toezichtkader faciliteert toezichthouders te werken vanuit een gezamenlijk overeengekomen kader en voorkomt dat individuele toezichthouders vanuit een persoonlijke visie invulling geven aan hun rol en het maakt voor het CvB de relatie met de RvT zowel richtinggevend als voorspelbaar. Dit doet overigens niets af aan de individuele verantwoordelijkheid van elke toezichthouder. Verscheidenheid en complementariteit binnen de RvT is een groot goed en de meerwaarde daarvan moet worden benut.

Transparantie: het toezichtkader maakt zowel richting het CvB als de samenleving duidelijk waar de RvT toezicht op houdt en welke prioriteiten daarbij worden gesteld. De RvT hecht waarde aan transparant toezichthouderschap.

Legitimiteit: met het vaststellen van het toetsingskader wordt voldaan aan de opdracht vanuit wet- en regelgeving om een toetsingskader te hanteren.

Een toezichtkader is dynamisch en komt in goed overleg met het CvB tot stand. De samenleving is voortdurend in ontwikkeling evenals de koers en het beleid van de Willem. Periodieke herijking van het toezichtkader is daarom belangrijk.

2. Regulerend kader

Het regulerend kader bevat een overzicht van relevante regelgeving (thema's) met betrekking tot het houden van toezicht op de Willem:

- enerzijds zijn dit regels die voortkomen uit externe wet- en regelgeving.
 - anderzijds komen deze regels voort uit interne regelgeving en door de Willem vastgesteld beleid.

Externe regelgeving

Onder externe regelgeving worden algemeen geldende regels verstaan die van toepassing zijn op het handelen van het bestuur van scholen in het Voortgezet Onderwijs. Dit betreft de Wet op het Voortgezet Onderwijs (hierna te noemen: WVO) en de Code Goed Onderwijsbestuur VO (hierna te noemen: code GOB).

- Wet op het Voortgezet Onderwijs: de WVO biedt in zijn algemeenheid een regulerend kader voor de RvT en een overzicht van de taken waarmee de RvT is belast.
- Code Goed Onderwijsbestuur VO: de code GOB biedt een algemeen kader voor het handelen van de RvT van de Willem. Net zoals de WVO bevat de code GOB-artikelen die direct raken aan het handelen van de RvT.

Interne regelgeving

Het CvB van de Willem heeft ook eigen richtlijnen, beleid en regels vastgesteld die van invloed zijn op het handelen van de RvT en tegelijkertijd een regulerend kader bieden voor de invulling die de RvT aan toezicht geeft.

Vastgestelde stukken zijn onder meer:

- de Statuten;
- het reglement Intern Toezicht;
- het functieprofiel RvT;
- de procedure benoeming leden RvT;
- procedure benoeming leden CvB en het profiel CvB.
- het Managementstatuut;
- het Reglement van de remuneratiecommissie.
- inschrijving KvK

Deze zijn terug te vinden in Google drive/ RvT/ Governance Inrichtingsdocumenten Toezicht en Bestuur.

Commissies

De RvT werkt met commissies uit oogpunt van efficiency en ter bevordering van de diepgang. De RvT van de Willem kiest voor het instellen van een remuneratiecommissie.

De remuneratiecommissie richt zich op de functionerings- en beoordelingscyclus van het CvB en zal daarnaast de successieplanning in het oog houden.

De remuneratiecommissie bereidt de besluitvorming en discussieonderwerpen in de RvT voor ten aanzien van de onderwerpen waar de commissie betrekking op heeft. De taakomschrijving van de commissie wordt opgenomen in een reglement remuneratiecommissie.

Vooralsnog is niet gekozen voor:

- een auditcommissie;
- een governancecommissie.

3. Toezichtvisie

Als RvT van de Willem:

- willen wij eraan bijdragen en op toezien dat in deze regio, nu en op de langere termijn, innovatief en voor ieder toegankelijk onderwijs wordt geboden, waarin leerlingen én medewerkers blijven groeien;
- willen wij vanuit onze toezichthoudende rol maatschappelijke ontwikkelingen inbrengen om deze doelen te helpen behalen;
- willen wij aan de maatschappij verantwoording afleggen over de resultaten van de Willem;
- willen wij bijdragen aan een voortdurende samenwerking en interactie tussen alle interne en externe belanghebbenden van de Willem.

Doelen van de RvT zijn:

- actief meedenken en sparren met het CvB over strategische keuzes;
- meedenken over vertaling in meetbare doelen en resultaten op de korte en middellange termijn;
- actief toezicht houden op het realiseren van acties, doelen en maatregelen van CvB;
- actief toezicht houden op de naleving van wet- en regelgeving.

Doelen van de Willem zijn:

- kwaliteit en continuïteit;
- het bieden van een veilige, geborgen leeromgeving;
- onderwijs aanbieding voor de regio;
- onderwijs in de breedte: openbaar voor alle gezindten;
- onderscheidend door innovatief onderwijs voor kinderen.

Taken en bevoegdheden RvT de Willem (bron: Statutenwijziging Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs "Willem de Zwijger College" d.d. 19-07-2018, artikel 9.)

Lid 1 Het CvB is belast met het besturen van de stichting, onder toezicht van de RvT. Aan het CvB komen in de stichting alle taken en bevoegdheden toe die tot het bevoegd gezag behoren en die niet door de wet of de statuten aan andere organen zijn opgedragen.

Lid 4 Het CvB is slechts met voorafgaande goedkeuring van de RvT bevoegd te besluiten tot het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding en bezwaring van registergoedere en tot het aangaan van overeenkomsten waarbij de stichting zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een ander verbindt (de rechtshandelingen als bedoeld in artikel 291 lid 2 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek).

Bij de besluitvorming casu quo de goedkeuring bedoeld in de eerste volzin van dit lid, neemt het CvB respectievelijk de RvT de in de onderwijswetgeving terzake opgenomen bepalingen in acht. Het ontbreken van de in dit lid bedoelde goedkeuring tast de vertegenwoordigingsbevoegdheid van het CvB niet aan.

Lid 5 Het CvB behoeft voorts de voorafgaande goedkeuring van de RvT voor:

- a. het vaststellen van het (meerjaren)beleidsplan en de (meerjaren)begroting;
- b. de vaststelling van de jaarrekening en het jaarverslag, met dien verstande dat deze goedkeuring niet wordt verleend voordat de RvT kennis heeft genomen van de bevindingen van de accountant;
- c. het aangaan van (financiële) verplichtingen en het doen van bestedingen en investeringen die niet zijn voorzien in de goedgekeurde begroting en een bij bestuursreglement te bepalen bedrag te boven gaan;
- d. het aangaan, wijzigen en verbreken van duurzame samenwerking met een andere rechtspersoon of organisatie indien die samenwerking van ingrijpende betekenis is voor de stichting en/of de met haar in een groep verbonden rechtspersonen;
- e. het verkrijgen, wijzigen of beëindigen van een deelneming of zeggenschap in een andere rechtspersoon en het oprichten van een andere rechtspersoon, alsmede de vaststelling en wijziging van diens statuten voor zover het college van bestuur daartoe bevoegd is;
- f. het beëindigen van de dienstbetrekking van een aanmerkelijk aantal werknemers tegelijkertijd of binnen een kort tijdsbestek, dan wel een ingrijpende wijziging in de arbeidsomstandigheden of voorwaarden;
- g. het aanpassen van de arbeidsvoorwaarden van een aanmerkelijk aantal werknemers tegelijkertijd tenzij de verplichting daartoe voortvloeit uit een collectieve arbeidsovereenkomst;
- h. het teweegbrengen van een belangrijke wijziging in de organisatie;
- i. het aanvragen van faillissement en surseance van betaling;
- j. het vaststellen en wijzigen van reglementen als bedoeld in deze statuten, daaronder in elk geval begrepen het managementstatuut, het bestuursreglement en het reglement van de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad;
- k. onderwerpen waarover een (potentieel) tegenstrijdig belang dan wel een verstrengeling van belangen bestaat ten aanzien van één of meer leden van het CvB; Voor het begrip "tegenstrijdig belang" wordt aansluiting gezocht bij artikel 2:239 lid 6 Burgerlijk Wetboek;

- l. (het aanvaarden van) een bestuursoverdracht, samenvoeging of splitsing van een school;
- m. het wijzigen van de statuten en het ontbinden van de stichting, waaronder begrepen de bestemming van het batig saldo;
- n. juridische fusie of juridische splitsing;
- o. sluiting van een vestiging/locatie;
- p. (het doen van een voorstel aan de gemeenteraad tot) opheffing van een school, niet zijnde enkel een nevenvestiging/locatie;

Lid 6

De RvT is bevoegd ook andere besluiten dan in lid 4 en lid 5 van dit artikel genoemd aan zijn goedkeuring te onderwerpen. Deze andere besluiten dienen duidelijk te worden omschreven en schriftelijk aan het college -van bestuur te worden medegedeeld.

Daarnaast wordt van de RvT verwacht:

- (On)gevraagd het CvB te adviseren en te fungeren als klankbord voor het CvB;
- integraal toezicht te houden op het beleid van het bestuur en de algemene gang van zaken.

Het CvB stuurt de organisatie aan en is verantwoordelijk voor de realisatie van de doelstellingen van de organisatie. Het CvB draagt zorg voor de strategie, de financiering, het beleid en de daaruit voortvloeiende resultatenontwikkeling. Het CvB legt hierover verantwoording af aan de RvT.

Het CvB verschaft de RvT gevraagd en ongevraagd tijdig de informatie die nodig is voor de uitoefening van de taak van de RvT. Het CvB is verantwoordelijk voor de naleving van alle relevante wet- en regelgeving en voor het beheersen van de risico's verbonden aan de activiteiten van de organisatie. Het CvB rapporteert hierover aan en bespreekt de interne risicobeheersing- en controlesystemen met de RvT.

De RvT is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen functioneren. De werkwijze van de RvT is uitgewerkt in een reglement.

- De RvT heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het CvB en op de algemene gang van zaken binnen de Willem.
- Als adviseur en sparringpartner staat de RvT het CvB met raad ter zijde.
- De RvT vervult ook de rol van werkgever ten opzichte van het CvB.
- De RvT beslist over benoeming, beoordeling, beloning, schorsing en ontslag van bestuurders.
- De RvT vervult de rol van netwerker, ten dienste van de Willem, zonder daarbij in de vertegenwoordigende rol of bevoegdheid van het CvB te treden.

Zelfevaluatie

De RvT evalueert jaarlijks het eigen functioneren en legt de bevindingen en gemaakte afspraken vast. Vooraf wordt het CvB om input gevraagd. De conclusies van de zelfevaluatie worden nabesproken met het CvB.

Tenminste eens per twee jaar vindt de zelfevaluatie plaats onder externe begeleiding. De RvT zal in ieder geval bij de evaluatie bespreken:

- de aanwezigheid van de benodigde deskundigheid en competenties in de raad;
- de onderlinge relatie;
- de relatie raad-bestuur;
- de informatievoorziening;
- het functioneren van de voorzitter;
- het functioneren van de commissies;
- de rolverdeling;
- het rooster van optreden;
- de permanente educatie;
- de wijze waarop toezicht is gehouden en of dit toegevoegde waarde heeft gehad en de belangrijke thema's voor het volgende jaar.

Rollen van de RvT

De RvT heeft de volgende rollen:

- toezicht houden
- werkgever
- klankbord
- netwerken

Ad 1 - Toezicht houden

De toezichthoudende rol betreft informatie verwerven, vragen stellen, oordelen en indien nodig interveniëren. Het toezicht kan vooraf plaatsvinden en is dan gericht op strategie, voornemens en besluiten, maar het toezicht kan ook achteraf en is dan gericht op het monitoren van de uitvoering van beleid, besturing, opbrengsten en resultaten van de organisatie.

Ad 2 - Werkgever

De RvT ziet erop toe dat de leden van het CvB gezamenlijk en individueel naar behoren functioneren (onder andere een bij de Willem passende bestuursstijl en -cultuur hanteren), wet- en regelgeving naleven en werken aan het behalen van resultaten gericht op het realiseren van de statutaire doelstelling en opdracht van De Willem. Daarnaast anticipeert de RvT op opvolging van het CvB door zorg te dragen voor profielen van het CvB en de bestuursleden en een wervings- en selectieprocedure, die periodiek worden geactualiseerd. De RvT realiseert zich daarbij dat goed bestuur voor een groot deel niet in regels of richtlijnen is te vatten, maar draait om cultuur, gedrag, leiderschap, professionaliteit en discussie over, afwegingen bij en handelen naar normen en waarden. De RvT zal de functionerings- en beoordelingscyclus zodanig inrichten dat ook invulling wordt gegeven aan deze zachte kant. Om zicht te hebben op het functioneren en de ontwikkeling van de bestuurders (successieplanning) beperkt de RvT zich niet tot zijn eigen waarneming, maar zal daarnaast in ieder geval informatie bij het CvB en bij de gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad ophalen.

Ad 3 - Klankbord

De klankbordfunctie bestaat uit het geven van gevraagd en ongevraagd advies. De RvT is terughoudend met ongevraagd advies. Een advies is vrijblijvend en hoeft door het CvB niet te worden opgevolgd.

Ad 4 - Netwerker

De netwerkrol betreft de relaties van de RvT met de omgeving. De RvT vormt een belangrijke verbinding tussen het CvB en de (snel veranderende) samenleving. Hierbij gaat het om het tijdig signaleren door de RvT van ontwikkelingen in de (lokale/regionale) omgeving, de onderwijssector, politiek e.d. En ook om de relatie met intern en extern belanghebbenden en om de maatschappelijke aanspreekbaarheid van de toezichthouders.

4. Toezichtkader

De RvT van de Willem handelt volgens bovenstaande visie op het houden van toezicht. De visie is concreter gemaakt in de vorm van een toezichtkader. In het toezichtkader zijn de uitgangspunten benoemd als het gaat om de wijze waarop de RvT toezicht houdt. Daarnaast is een aantal toezicht thema's gedefinieerd waaraan de RvT in zijn toezichthoudende rol prioriteit geeft. Deze thema's zijn nader uitgewerkt in het toetsingskader.

De RvT hanteert de volgende uitgangspunten in de wijze waarop het toezichthouderschap wordt ingevuld:

Uitgangspunten (hoe):

- De RvT streeft een professioneel evenwicht na tussen vertrouwen en verantwoording.
- Het toezicht is transparant en waar mogelijk op basis van duidelijke criteria en afspraken.
- De RvT houdt risicogericht en situationeel toezicht.
- De RvT handelt onafhankelijk en integer.

De RvT wordt door het CvB vooraf betrokken bij majeure (beleids)ontwikkelingen en verzamelt die informatie, die noodzakelijk wordt geacht om te kunnen beoordelen of het handelen van het CvB voldoet aan de daaraan vooraf gestelde eisen, vormt zich daarover een oordeel en intervenueert eventueel naar aanleiding daarvan. Het is daarom belangrijk de eisen die aan het handelen van het CvB worden gesteld, vooraf vast te leggen in een toezichtkader, geformuleerd in thema's.

Thema's (wat):

De RvT heeft een zevental thema's gedefinieerd waarop toezicht wordt gehouden. Deze zeven thema's zijn elk nader uitgewerkt in een of een aantal doelen. De tabel bij 5. Toetsingskader bevat een overzicht met de zeven thema's en bijbehorende doelen en een vertaling van de thema's en doelen in kaders en verantwoordingsdocumenten.

Van alle thema's die in het kader van toezicht kunnen worden geformuleerd, zijn dit de zes thema's waaraan de RvT van de Willem prioriteit geeft:

- Onderwijs(kwaliteit)
- Continuïteit
- Huisvesting
- Goed werkgeverschap
- Ontwikkeling Governance
- 100% Compliance
- Thema-overstijgende aandachtspunten

5. Toetsingskader

Het toetsingskader betreft de concrete doorvertaling van de thema's (en bijbehorende doelen) die in het toezichtkader zijn benoemd. Daarbij wordt de vraag beantwoord welke criteria de RvT bij de thema's hanteert en op welke wijze of met welke documenten daarover aan de RvT wordt gerapporteerd. Dit betreft in principe bestaande verantwoordingsdocumenten, bestuursrapportages en monitoringsgegevens. Het toetsingskader leidt dan ook niet tot een extra verantwoordings document.

Thema	Doel	Kaders en verantwoordings documenten
Onderwijs(kwaliteit)	Heldere, uitgewerkte, innovatieve onderwijsvisie	Schoolplan/ strategisch plan
	Goede onderwijsresultaten (nader te definiëren)	Examenresultaten
		Rapportages inspectie
		Analyses bestuurder
		Inzicht in systeem "prestatie-meting"
		Informatie over incidenten
	'Tevreden' leerlingen	Jaarlijkse monitor/benchmark
		Onderzoek bestuurder?
	Idem personeel, ouders	Notulen (G)MR en contact RvT met (G)MR
		Onderzoek bestuurder?
Compliant aan wet- en regelgeving	Rapportages inspectie Toelichting bestuurder	
Continuïteit	Financieel gezond	(Meerjaren)begroting
		Jaarrekening
		Tussentijdse cijfers (Marap)
		Rapportage inspectie
	Adequate financiële beheersing	Accountantsverslag en contacten met de accountant
	Op peil blijven leerlingenaantal	Informatie over instroom
		Prognoses
	Overig (o.a. kunnen invullen noodzakelijke functies)	Informatie bestuurder
Algemeen (meerdere doelen rakend)	Toekomstscenario's, wat als	
Huisvesting	Nieuwe huisvesting	Informatie bestuurder
		Afhankelijk van ontwikkelingen
Goed werkgeverschap	Werktevredenheid medewerkers	Notulen (G)MR en contact RvT met (G)MR
		Onderzoek bestuurder?

Ontwikkeling governance	Naleving statuten Rolzuiverheid Toegevoegde waarde RVT	Zelfevaluatie
		Open overleg bestuurder/RvT
100% Compliance	100% compliant zijn aan wet- en regelgeving	Rapportage inspectie
		Informatie bestuurder
		Accountantsverslag en contacten met accountant
Thema-overstijgend	Inzicht in risico's en beheersmaatregelen	Uitgewerkt risicomanagement